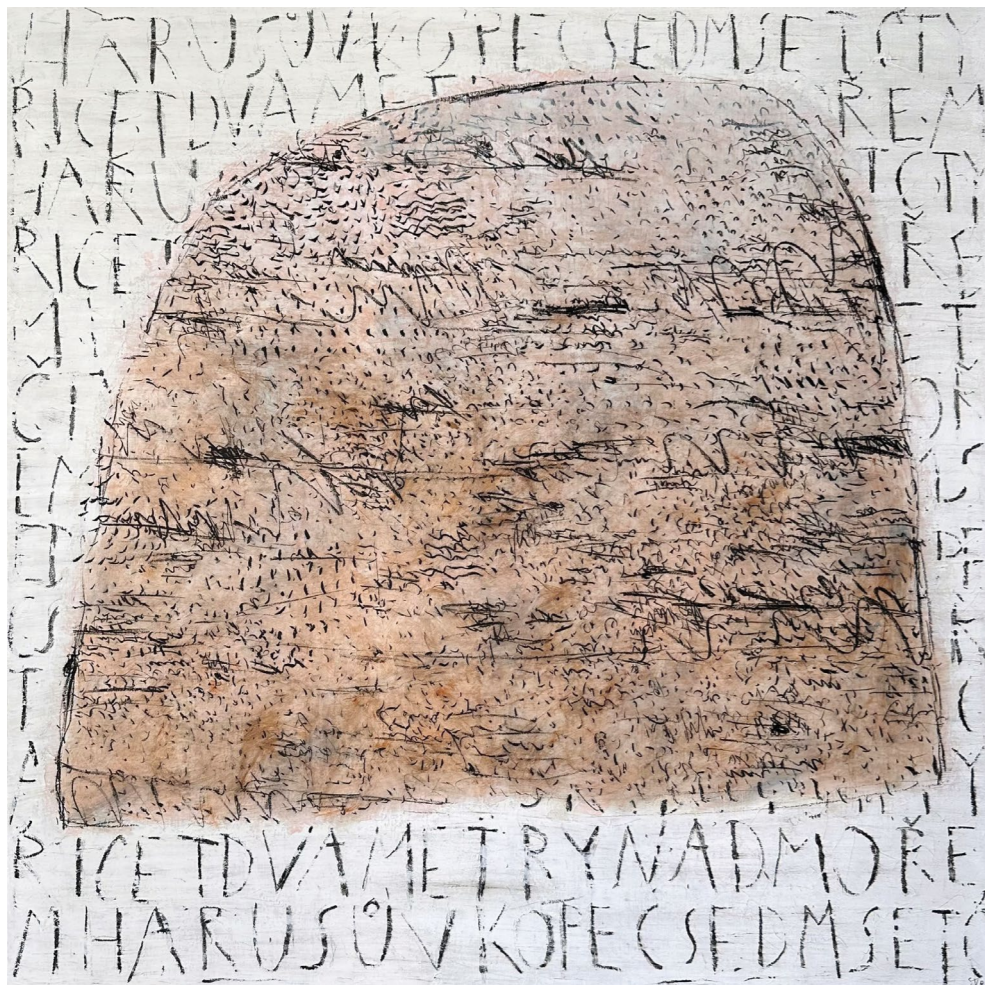

jan svoboda
z cesty bez putování

27.1. — 21.3.2024

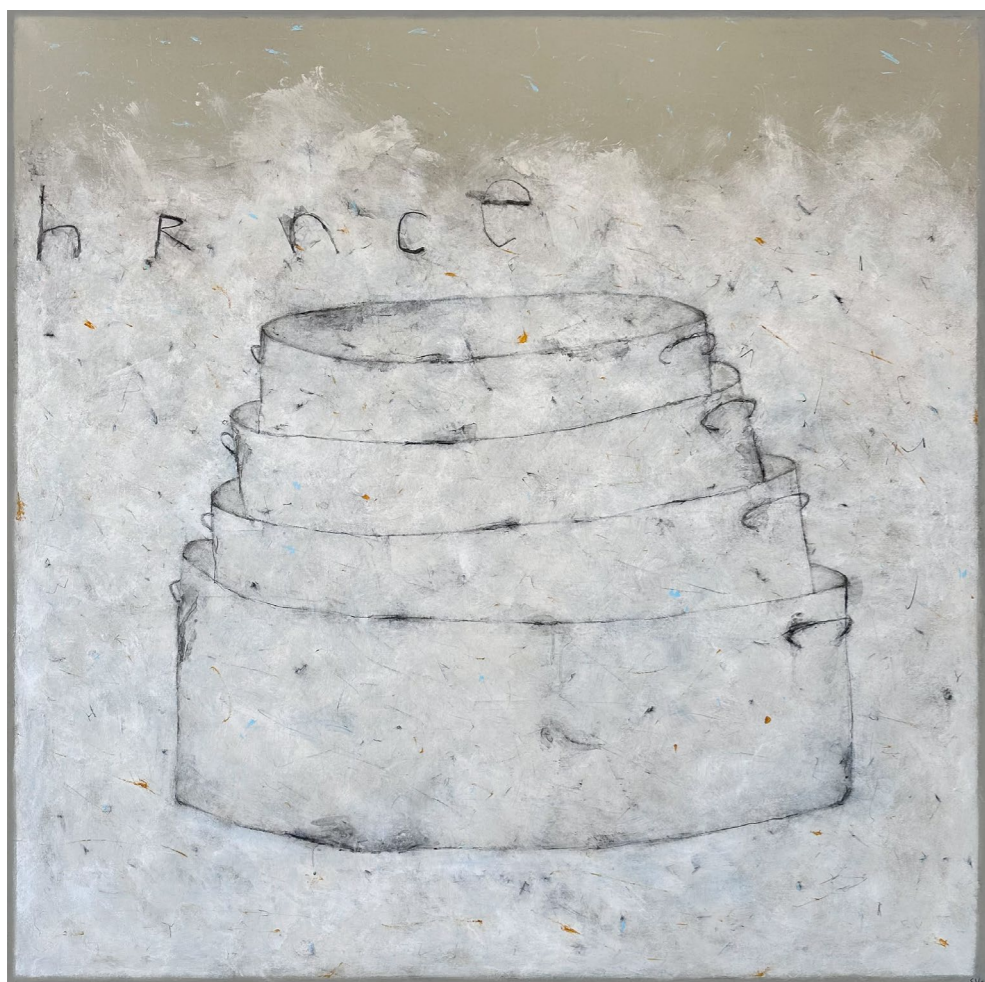
galeriezet

Město Velká Bystřice

<< na titulní straně
dvacet devět řádků shora,
2018, akryl na plátně,
120 x 120 cm

> z katalogu ozdobných čar,
2023, akryl na plátně,
70 x 100 cm

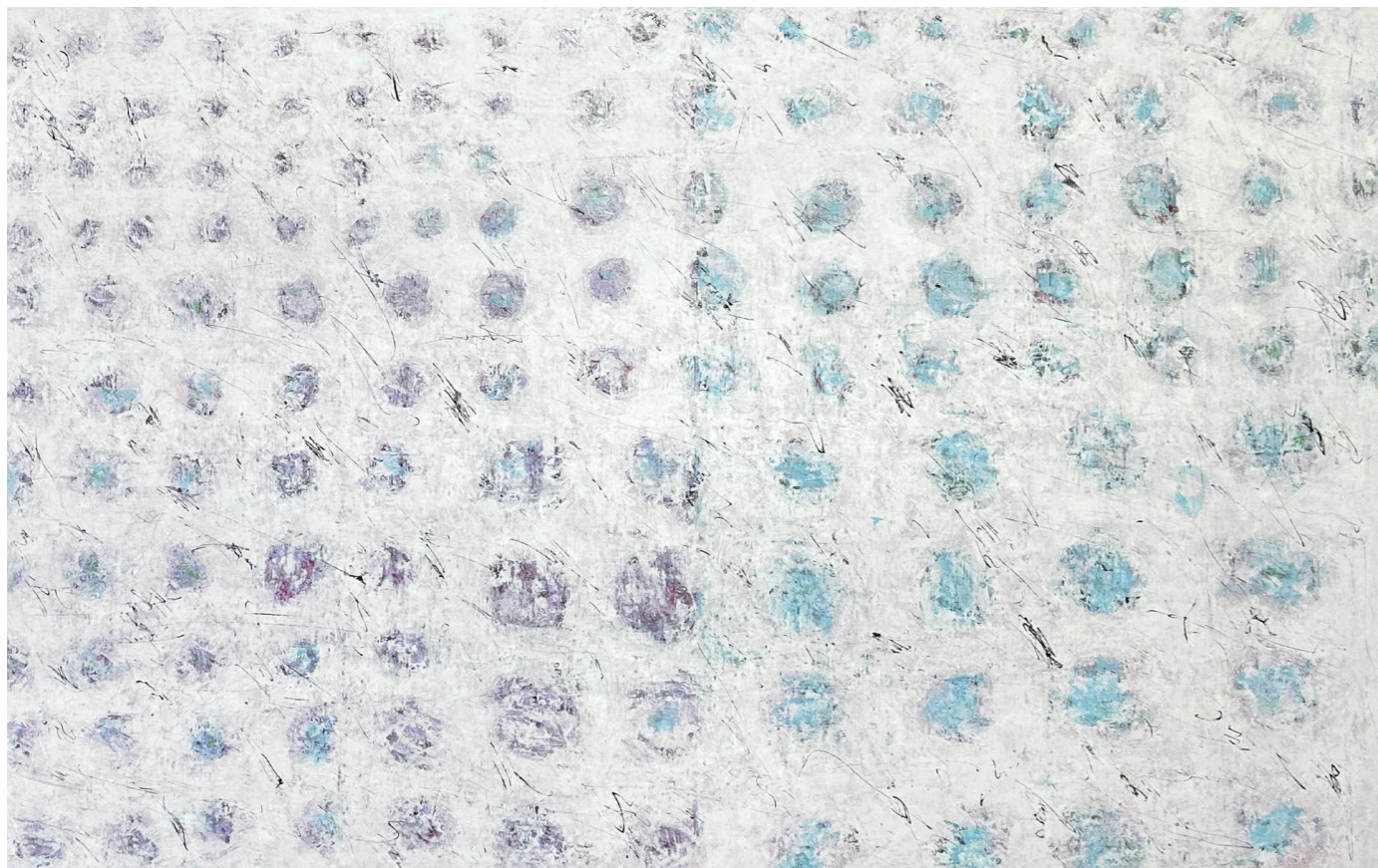
harusův kopec, 2023, akryl
a olejový pastel na plátně,
120 x 120 cm

hrnce, 2023, akryl a uhel
na plátně, 120 x 120 cm

jan svoboda malíř z radňovic

malíř jan svoboda urazil za čtyři desetiletí své tvorby dlouhou cestu. na jeho obrazech zprvu rozverně „tančily“ archetypální tanec stylizované figury lidí i zvířat. konkrétní objekty ale postupně ustupovaly barevným plochám, geometrickým tvarům, křivkám, bodům. svobodovy obrazy jsou jako deníky, můžeme z nich leccos vyčíst o životním rozpoložením autora, jsou záznamem jeho neustálého hledání, nezůstávání na místě. svoji současnou tvorbu přirovnává sám autor ke starověkým palimpsestům. každé dílo je výsledkem nekonečného vyškrabávání, vymývání a vybrušování mnoha vrstev malby. obrazy vznikají pomalu, přenosy energií se nesmí uspěchat. než o tvůrčí „zápasy“, jde ale spíše o „hry“. hry s energiemi, kročení čar, křivek, barev a vynořujících se sdělení. v posledním období můžeme vysledovat, jak autor postupně ovládl křivky a čáry – teď si hraje on s nimi a ne už ony s ním. ze současných obrazů vyzařuje klid, snaha abstrahovat je od všeho nadbytečného a proniknout k podstatě, překonat hranice materiálu a zamířit někam hlouběji do vesmíru... při pohledu na současnou tvorbu se naskytá přirovnání k „odhmotněným“ obrazům václava boštika. ze zahraničí můžeme vidět paralely v pozdním díle cy twomblyho, se kterým má jan svoboda také obdobný vývoj od první inspirace naivním, archetypálním uměním, přes pollockovské variace až k originálnímu abstraktnímu výrazu. zdá se, že jan svoboda už našel svůj vyzrálý styl, přesto se nebojím, že by nás zase něčím nepřekvapil. jeho obrazy můžeme číst jako zašifrované vzaky o nás samých. čím jsou abstraktnější, tím více významů a příběhů v nich můžeme nalézt. odráží se v nich duchovní svět přemýšlivého samotáře i génius loci starobylé usedlosti na vysočině, kde svá díla tvoří. (podzim 2020)

na stejném dvoře, ale v novém ateliéru – jednoduchém, prosvětleném moderním prostoru, je při pohledu na „čerstvé“ obrazy kolem stěn jasné, že nás jan svoboda skutečně zase překvapil. velký oblouk se vyklenul od rozverných figur v počátcích jeho tvorby přes ponory do hlubin abstrakce a dál k minimalismu a střídání barevnosti, až na druhý konec duhy, kde zase běhají po zemi pozemští tvorové. trojský kůň, tři jeleni, osvětlení ve tmě světlý auta, zajíc nebo „papouš“ ... jsou tu také konkrétní objekty – dům, květináč se stromem nebo místní dominantu harusův kopec. není to ale vůbec stejné jako kdysi. obrazy v sobě nesou všechnu zkušenost předchozích období. i přes realistické motivy sledujeme pokračování malířského výrazu, nalezeného v abstrakci a ležérnost zkušeného kreslíře. tato syntéza abstraktního a konkrétního ale není završením uměleckého hledání. jméno je znamením osudu, nomen omen. a před malířem svobodou je otevřené moře nekonečných možností, jak s motivy a styly stále hrát zábavnou hru a objevovat nové horizonty. o konzistentním stylu nemůže být řeč, dělá to, co jej zrovna baví. obraz nezačíná malovat s konkrétní představou. „na začátku není nic. dívám se kolem, neplánuju, nechávám to plynout. a klidně to po týdnu přeměřuju někam jinam.“ nespoutaný, svobodný duch se projevuje i v používání fluorescenčních barev. více než dřív si hraje také s tvary a technikou. často kreslí nejprve olejovým pastelem, který překryje akrylem a seškrabává. jan svoboda říká, že cítí zodpovědnost za to, co dělá a jakou energii do toho dává. svět je podle něj dokonalý a co se po nás chce, je rozpoznat ty jednoduché zákony, kterými se řídí, najít, kudy teče proud řeky života a pak plout s ním. nebojím se, že by se při pohledu na obrazy jana svobody na diváky nepřeneslo něco z tohoto radostného hledání smyslu bytí. (zima 2023)

sto čtyřicet šest, 2022, akryl
na plátně, 120 x 190 cm

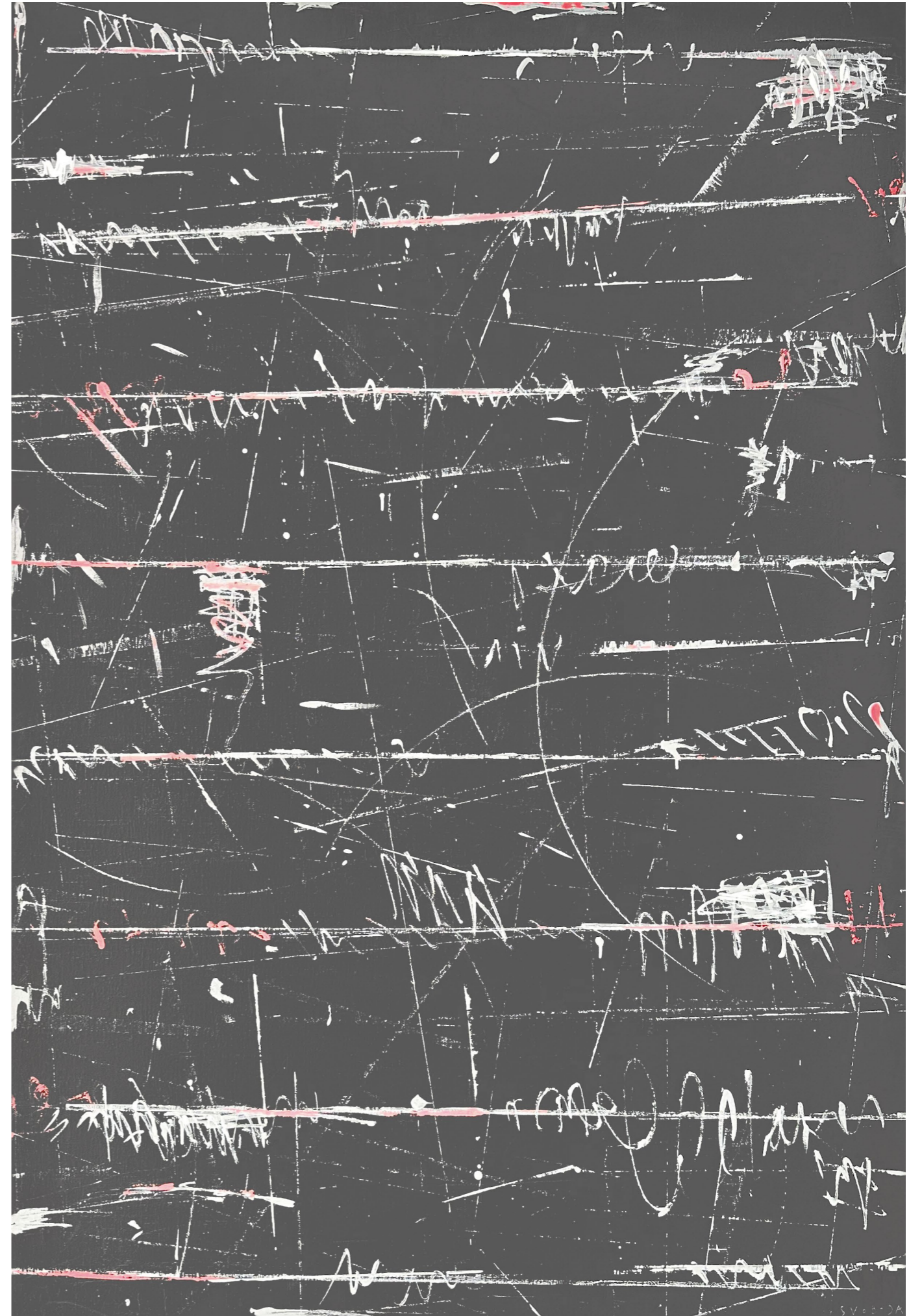
sešlost, 2023, akryl a uhel
na plátně, 120 x 120 cm

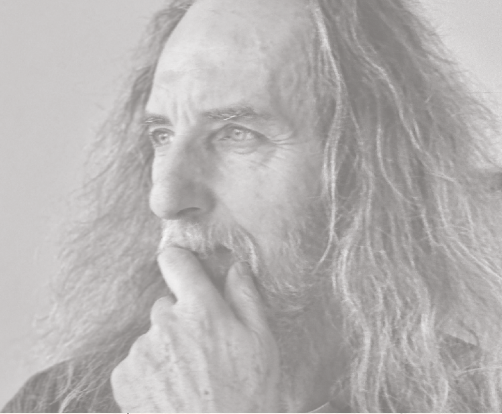

zprava doleva, 2017, akryl
na plátně, 90 x 90 cm

otvirání obdélníka, 2021,
akryl na plátně, 120 x 100 cm

> geometrie růžové, 2018,
akryl na plátně, 160 x 110 cm

galeriezet

zámecké náměstí 775
783 53 velká bystřice
tel.: +420 774 818 153
galeriezet@velkabystrice.cz
www.galeriezet.cz

jan svoboda

narodil se v roce 1957 v novém městě na moravě.
žije a pracuje v radňovicích u nového města na moravě

studium

1976–1990 vysoké učení technické v brně, fakulta stavební

1982–1990 projektant

od 1990 výtvarník ve svobodném povolání

od 2019 člen výtvarného odboru umělecké besedy

uspořádal asi 180 samostatných výstav a zúčastnil se řady společných.
vybrané výstavy od roku 2010:

samostatné výstavy

- 2010 galerie beseda, ostrava
synagoga, lomnice u tišnova
muzeum bruntál, (s jindřichem štreitem)
galerie crears, rožnov pod radhoštěm
galerie 12, náměšť nad oslavou
(s onďřejem svobodou)
- 2011 muzeum, bystřice nad pernštejnem
panský dům, uherský brod
- 2012 galerie kritiků, praha (s jindřichem štreitem)
mart print gallery, velké zálužie, slovensko
galerie lapidárium, praha
národní knihovna, bělehrad, srbsko
(s jindřichem štreitem)
- 2013 horácká galerie, nové město na moravě
galerie langův dům, frýdek-místek
(s jindřichem štreitem)
- 2014 galerie v zahradě, kolín
- 2015 galerie art, chrudim (s onďřejem svobodou)
galerie pex, letovice
- 2016 galerie platinum, brno
dům umění, opava
dům kultury, piešťany, slovensko
- 2017 galerie otevřená zahrada, brno
galerie michalský dvůr, bratislava, slovensko
galerie schurger, tvrdošín, slovensko
novoměstská radnice, praha
- 2018 galerie z ruky, křížovice
galerie otakara kubína, boskovice
- 2019 galerie art, chrudim
galerie vážka, trenčín, slovensko
kulturní dům, holice
galerie stará radnice, žďár nad sázavou
- 2020 galerie můr, prešov
- 2021 galerie platinum, brno
horácká galerie, nové město na moravě
- 2022 galerie zaza, ostrava
galerie ateliér, bánovce nad bebravou,
slovensko
východočeské divadlo, pardubice
- 2023 galerie u foťáka, jistebník
klub kultury, velká bíteš
galerie art, chrudim

společné výstavy

- 2011 *identita reality – expozice času*, galerie
šternberk
setkání 5, zámek náměšť nad oslavou
- 2013 *art walk*, kunstfabrik gross siegharts,
rakousko
setkání 6, zámek náměšť nad oslavou
- 2015 galerie kritiků, praha (se skupinou abstrakt
real, německo)
setkání 7, zámek náměšť nad oslavou
- 2016 *v umění volnost*, výstava výtvarného odboru
umělecké besedy, clam-gallasův palác,
praha
folkové prázdniny, tkalcovna, náměšť
nad oslavou
- 2018 *soutok*, výstava výtvarného odboru
umělecké besedy, stará čistírna odpadních
vod, praha
- 2020 výstava výtvarného odboru umělecké
besedy, kostel zvěstování panny marie,
litoměřice
- 2022 společná výstava výtvarných spolků
umělecké besedy a mánes, sbor českých
bratří, mladá boleslav

zastoupení ve sbírkách

horácká galerie v novém městě na moravě,
soukromé sbírky v ČR, usa, rakousku, slovensku,
švýcarsku, japonsku a velké británii

bibliografie

vlasta čiháková-noshiro, katalog výstavy *jindra ze
sovnice a jan z radňovic*, galerie kritiků, praha 2012
ivo binder, *dialog, ateliér*, roč. 25, č. 7, str. 6,
praha 2012
vlasta čiháková-noshiro, profil jana svobody,
artlist, centrum pro současné umění, www.artlist.cz

< *čtyřúhelník v bílé* (detail), 2017, akryl na plátně, 150 × 120 cm

jan svoboda, *z cesty bez putování* | 27. 1. – 21. 3. 2024

úvodní slovo: jaroslaw sebastian pastuszak

grafický design: petr šmalec | vydalo město velká bystřice, 2024